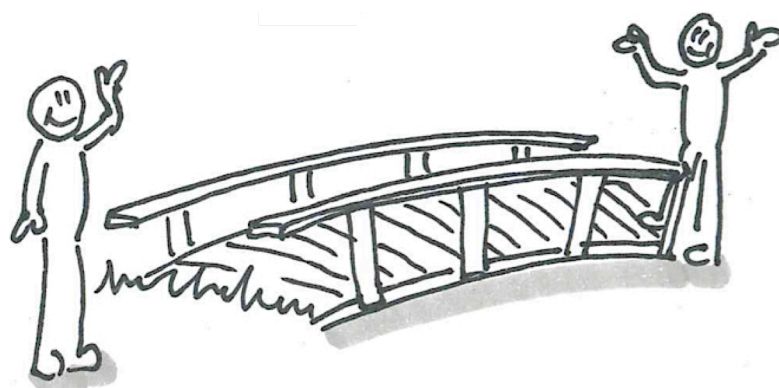

Far, mor og uddannelsesparathed

- en kvalitativ vidensopsamling om forældres oplevelser, motivation og behov i forhold til deltagelse omkring deres barns uddannelsesparathed – samt anbefalinger til forandrende praksis

Dokumentation fra interviews med forældre i Vordingborg Kommune
i forbindelse med projekt 'Far mor og uddannelsesparathed'
april-juni 2017

CENTER FOR
INTERKULTUREL DIALOG

Marianne Nøhr Larsen – Dortheavej 48 – 2400 Kbh NV - 22171480 - info@indialog.dk -
www.indialog.dk

Indhold

INTRODUKTION

- Mor, far og uddannelsesparathed – baggrund og formål
- Forældreundersøgelse som vidensbaggrund for indsatsen
- Repræsentation og deltagelse
- Tilgang og metode
- Indhold og anvendelse

DEL 1: FORSTÅELSER OG BARRIERER

- Hvilken betydning mener forældrene, de har for deres børns uddannelsesparathed?
- Hvilket kendskab har forældrene til uddannelsesparathedsparemetre?
- Fortællinger om uddannelsesparathedsvurdering
- Hvorfor kommer man ikke til sociale arrangementer?
- Hvorfor kommer man ikke til informationsmøder?
- Forældre i projektets målgruppe – en kort opsamling

DEL 2: LØSNINGSFORSLAG OG IDEER

1. TRIVSEL I FORÆLDREGRUPPEN

- Tryghed, tilhør og indenforhold
- Klassesammenhold og 'ryste-sammen-kultur'
- Forældreinklusion og relationsarbejde
- Særlige håndsrækninger til forældre, der ikke deltager i møder
- Forældrene, forældrerådet eller skolen – hvem har ansvaret for forældreinklusionen?

2. INFORMATION OM UDDANNELSESPARATHEDSVURDERING

- INFORMATIONSMØDER
 - Småt, blødt og lokalt
 - Med eller uden børn?
 - Invitationen
 - Det praktiske
- KOMMUNIKATION PÅ INTRA
 - Støj og sortering
 - Alternative kommunikationsformer
- INFORMATION OM UDDANNELSESPARATHEDSVURDERING
 - Mere information på flere måder

3. FORLØB OG SYSTEMATIK

- Tidligere, mere, tydeligere
- Gruppevejledning og tråden til forældrene
- Brobygning, mål og ejerskab til ens u-planer

4. UU-VEJLEDERENS ROLLER

- Relationen, helheden og det håndholdte
- Fokus, synlighed og tilgængelighed
- Samarbejde med 'fastlandet' – lærerne og dagligdagen
- Mulighed for 'alternativ' sparring og imødekommelse af utrygge forældre

OPSAMLING OG FORSLAG

INTRODUKTION

Mor, far og uddannelsesparathed – baggrund og formål

Nærværende undersøgelse indgår som en del af projektet ”Mor, far og uddannelsesparathed”. Projektet indgår som en del af Brug for alle unges Vejledningsindsats 2015-2018, Undervisningsministeriet, Styrelsen for Kvalitet og Undervisning. Indsatsen skal bidrage til at flere ikke-uddannelsesparate unge bliver parate til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse og skal styrke Ungdommens Uddannelsesvejlednings arbejde med de ikke-uddannelsesparate unge.

Mor, far og uddannelsesparathed er et samarbejdsprojekt mellem UU Sjælland Syd og Brug for alle unge i samarbejde med Vordingborg kommune.

Det er projektets formål at udvikle og afprøve metoder, der fra et tidligt tidspunkt inddrager primært forældre til børn, der skønnes at være i risiko for at blive vurderet ikke-uddannelsesparate i en proces, som fremmer, at forældrene kan støtte deres børn i at blive uddannelsesparate. Indsatsen er målrettet forældre, som det er svært at nå med de ordinære vejledningsaktiviteter, fordi de erfaringsmæssigt er svære at komme i kontakt med og ikke deltager i informationsmøder i skolen, sociale aktiviteter m.v.

Forældreundersøgelse som vidensbaggrund for indsatsen

Nærværende undersøgelse skal være med til at skaffe viden om nævnte forældregruppe, som kan være med til at kvalificere arbejdet med projektet. Der ønskes en mere præcis viden om, hvad der karakteriserer hele og dele af forældregruppen, hvis børn muligvis vurderes ikke-uddannelsesparate i 8. klasse, og som det er svært at komme i kontakt med.

Undersøgelsen vil blandt andet søge at afdække, hvorfor mange forældre ikke deltager i skolens nuværende tilbud målrettet forældre, og hvordan de oplever tilbud, muligheder og barrierer. Hvilke perspektiver har disse forældre deres børns liv og uddannelse, og hvilke former for behov har de i forhold til at kunne tale med og støtte deres børn i forhold til uddannelse og parathed? Hvilke former for aktiviteter kan det ud fra deres perspektiv give mening at deltage i? Undersøgelsen skal være en del af grundlaget for at udvikle konkrete aktiviteter.

Undersøgelsen er gennemført af antropolog Marianne Nøhr Larsen, leder af Center for Interkulturel Dialog i samarbejde med UU, lærere, skoleforvaltning m.v. Undersøgelsen er gennemført april-juni 2017, med indledende aktiviteter i marts.

Undersøgelsen blev præsenteret den 10. juli 2017 ved pilotprojekternes evalueringsmøde. Nærværende rapport er at betragte som et arbejdsnotat for UU Sjælland Syd. Pointer og anbefalinger må selvfølgelig gerne deles, men med øje for, at rapporten er afsendt som et internt dokument.

Repræsentation og deltagelse

Der er foretaget interviews med cirka 20 forældre. De er foretaget med én, to eller tre forældre ad gangen, via forskellige former for interviews/fokusgruppeinterviews og deltagelse.

Jeg har deltaget ved et fokusgruppemøde med uu-vejleder og trivselsvejleder, og desuden ved et stort arrangement på Gåsetårnsskolen 23.5.17, hvor der blev informeret om uddannelsesparathedsvurdering (invitation og møde omtales senere, derfor vedlægges den som bilag 1). Via sidstnævnte møde fik jeg adgang til at rekruttere en række forældre til efterfølgende interviews. Nogle af forældrene er derfor rekrutteret via uu-vejledere og nogle via de arrangementer, jeg har deltaget i.

Cirka halvdelen af de interviewede forældre har børn i 7. klasse, den anden halvdel har børn i 9. Nogle har børn på begge trin. Forældrene repræsenterer Stege Skole på Møn og Gåsetårnsskolen i Vordingborg.

Ideen var oprindeligt kun at tale med de forældre, der typisk ikke deltager i samarbejdet med skolen omkring deres børn, og forventeligt heller ikke vil gøre det i forbindelse med vurdering af uddannelsesparathed. Rekrutteringen skulle foretages af skolerne selv og viste sig vanskelig, hvorfor forældrene i undersøgelsen er endt med at blive en blanding af mange forældretyper – heriblandt dog også de forældre, som tilhører projektets målgruppe. Der er både talt med forældre, som har deltaget ved informationsmøder om uddannelsesparathedsvurdering og forældre, der ikke har.

Det viste sig heldigvis, at det ikke var 'spild' at tale med forældre, der i forvejen deltager og er aktive i skole-hjem-samarbejdet. Alle de interviewede har noget på hjerte og brugbar indsigt i fx lokale forhold og vilkår, der kan have en betydning for et stort forældrefravær, og alle har haft ideer til nytænkning og hjælpsomme tiltag. Fx blev det tydeligt, at de 'ressourcestærke' forældre gerne vil være med til at bane vejen for dem, der har sværere odds.

Tilgang og metode

Interviewene har været anonyme – det vil sige at forældrene har fået at vide, at de kunne tale frit fra leveren og at deres navne ikke vil fremgå. Ved interviewets start understreger jeg anonymiteten og indleder med at fortælle, at jeg ikke repræsenterer hverken ministerium, skole eller vejledning, men er hentet ind til at repræsentere forældrenes stemmer. Jeg beder forældrene være eksperter på deres virkelighed og forklarer, at der er brug for deres vinkler, viden og vejledninger, hvis man skal bygge et system, der tager højde for og møder forskellige typer af forældre – og særligt de forældre, der ofte ikke høres.

Interviewteknikken er åben; det vil sige at de interviewede forældre selv bestemmer, hvad der er vigtigst at få sagt. Jeg spørger dog også nysgerrigt og udfordrer nogle af de 'fortællinger', folk kommer med, så vi kommer i dybden med det, der rent faktisk opleves og som forældrene måske ikke har talt med andre om og derfor heller ikke tidligere har sat ord på. Ofte går forældrene fra interviewet med et tak for at blive hørt. Ofte fortæller de, at det er første gang, de har oplevet dét – og lige så ofte fortæller de, at de er blevet klogere på deres egen historie undervejs, mens den er blevet foldet ud.

Særligt forældre i projektets målgruppe understregede, at de gerne vil høres - vilkårene skal bare være 'i orden'. Hvad dét betyder, vender vi tilbage til i selve undersøgelsen.

De fleste af de anvendte citater i rapporten er fra de forældre, som nok kategoriseres som tilhørende projektets målgruppe. Disse citater udtrykker tydeligst, hvordan det ser ud fra deres perspektiver.

Jeg har valgt ikke at angive, hvilken del af forældregruppen der knytter sig til de specifikke citater, og heller ikke at angive klassetrin, fordi jeg så vidt muligt har udvalgt citater, der eksemplificerer en generel holdning.

Desuden har jeg oplevet, at når jeg sidder overfor forældrene, er der aldrig to der ligner hinanden. De forældre, der ikke er aktive i relation til skolen, kan vise sig at have stærke kompetencer på parametre, skolen ikke får at se, og omvendt er der aktive forældre, som stort set ingen dialog har med deres børn, hvorfor deres deltagelse i skole-hjem-samarbejdet måske ikke gør så stor en forskel.

Et bedre og mere nuanceret kendskab til flere forældre ville formentlig kræve, at vi havde mange flere kasser at putte dem i – og mange flere personlige måder at invitere dem ind på. Også denne pointe træder frem undervejs i rapporten.

Indhold og anvendelse

Rapporten falder i to dele:

- 1) Forståelser og barrierer: **Første del ser på forældrenes forståelser og oplevelser** af, hvad uddannelsesparathed betyder samt hvem og hvad, der spiller en rolle for deres børns valg og muligheder. Hvad kendetegner de forældre, der typisk ikke deltager aktivt i samarbejdet med skolen om uddannelsesparatheden? Hvordan oplever de deres egne roller, hvilke fortællinger har de om skolen og systemet, hvad ved de og hvad tror de, hvorfor deltager de ikke ved skolearrangementer og informationsmøder? Med andre ord; hvad er barrierer og mulige forklaringer på mangel på samarbejde?
- 2) Løsningsforslag og ideer: **Anden del samler de pointer og anbefalinger, forældrene i undersøgelsen har bragt på bane**; hvad mener de, der skal til, for at flere forældre vil, kan og tør engagere sig i samarbejdet med skole og vejledning omkring deres børn?

Temaerne i rapporten er skitseret så vidt muligt efter, hvad forældrene har lagt vægt på. Jeg været tro mod forældrenes stemmer, hvilket kan betyde, at nogle forslag eller ønsker måske ikke lader sig gøre i konteksten af 'den virkelige verden'; det vil sige de vilkår, vejledningssystemet bygger på i dag. Det er således op til rapportens modtagere at sortere i, hvad der kan lade sig gøre og hvad der ikke kan, og hvordan arbejdet med forældrenes anbefalinger prioriteres.

Fordelen ved at medtage både 'mulige' og 'umulige' ønsker og anbefalinger kan være, at man får et helhedsblik for, hvad der kan være af 'usynlig' betydning. Somme tider kan dét blik inspirere til, at der tænkes ud af kasser, man måske ikke havde blik for kunne være barriereskabende. Jeg håber, forældrenes stemmer vil være inspirerende både i forhold til den store helhedstænkning og til den lille lavpraktiske dagligdag.

Undervejs i rapporten markeres væsentlige **pointer med 'dots', fed og understregning**. De er angivet som anbefalinger fra forældrene og formuleret som 'skal' og 'bør' – hvilket selvfølgelig må læses med blik for det ovenstående om 'muligt' og 'umuligt'. Nogle tiltag findes allerede, men understreges som vigtige. Der vil forekomme gentagelser, fordi temaerne krydser hinanden. Sidst i rapporten samles kort op og der gives enkelte overordnede anbefalinger.

DEL 1: FORSTÅELSER OG BARRIERER

Denne del ser på forældrenes forståelser og oplevelser af, hvad uddannelsesparathed betyder samt hvem og hvad der spiller en rolle for deres børns valg og muligheder.

Hvilken betydning mener forældrene, de har for deres børns uddannelsesparathed?

I CEFU's rapport fra 2016 om uddannelsesvalg, vejledning og karrierelæring i et ungeperspektiv¹ hedder det: "I kraft af den nye vejledningsreform fra 2014 kan man argumentere for, at strukturelle ændringer betyder, at forældrene har fået en mere eksplicit rolle i børnenes valg af ungdomsuddannelse. Dels tilbydes uddannelsesparate elever ikke længere individuel vejledning, og dels er ansvaret for tilmelding til ungdomsuddannelserne lagt over på forældrene. Dette kan betyde, at de unge er mere afhængige af at drøfte deres overvejelser med andre end vejlederen, og her er det nærliggende at tro, at de unge i højere grad vil bruge deres forældre, som i forvejen er den part, de unge oplever, har størst indflydelse på deres uddannelsesvalg (Juul & Pless 2015)."

Forældrene i denne undersøgelse har ikke en oplevelse af eller forståelse for, at de har fået større betydning eller vigtigere rolle i forhold til deres børns uddannelsesvalg, og heller ikke deres uddannelsesparathed. Særligt for forældrene til børn i 7. klasse gælder det, at de ikke har tænkt over et eventuelt større forældreansvar efter vejledningsreformen.

De fleste forældre 'står af', når børnene når udskolingen. De har tillid til, at børnene ved hvad de skal, hvilke prøver de skal igennem og så videre. Forældrene synes det er svært at få overblik (jf også senere afsnit om Intra). Børnene er bedre til IT og kan bedre følge med, og desuden kan de også få informationer af læreren. Forældrene føler sig lidt sat udenfor. *"I mellemtrinnet fik eleverne sedler med hjem, her kunne man følge med. Intra, der føler man sig sat af. Så det er nok ikke så vigtigt, at man er med."*

Forældrene er generelt enige om, at man ikke skal – og heller ikke kan – blande sig så meget i de unges valg, og i hvordan de prioriterer i forhold til at passe deres skole. *"Det man kan gøre er at støtte og bakke dem op, men de vælger selv. Man kan holde øje med at de får læst deres lektier. Ellers kan man ikke gøre så meget."*

- **Det skal være tydeligere for forældrene, at de kan gøre en forskel.**

Hvilket kendskab har forældrene til uddannelsesparathedsparemetre?

I interviewene afdækkes det, at der generelt er meget, forældrene ikke ved, eller ikke har forstået. Det gælder især i forhold til 'alt det nye', herunder begrebet uddannelsesparathed.

Helt generelt bliver de interviewede 7. klasses-forældre meget famlende, når de skal forsøge at forklare, hvad uddannelsesparathed går ud på og hvordan det vurderes. De er ikke bekendt med de tre parametre (faglige, personlige og sociale forudsætninger) og hvad de indeholder (se evt bilag 2). *"Jeg tænker, det er en faglig bedømmelse. Og så også noget med modenhed måske, men det er nok mest det faglige"*.

Mange af forældrene til 9. klasses-elever (og også forældrene til 7. klasses-elever, der for nylig har været til informationsmøde) er stadig i tvivl om, hvad det handler om. Nogle af dem har glemt det lynhurtigt efter informationsmødet. *"Ah, hvad er det nu...? Det er det faglige, og så noget med personlighed, og hvad er det nu det tredje er...? Det er svært, når det sådan er generelt og teoretisk, og man ikke helt forstår, hvordan det hænger sammen med ens eget barn."*

¹ "Uddannelsesvalg, vejledning, og karrierelæring i et ungeperspektiv. Centrale konklusioner fra følgeforskningsprojektet

Den generelle information forekommer tydeligvis meget teoretisk og er svær at huske.

- **Der er brug for gentagelser, og der er brug for at det teoretiske kobles op på noget, der vedrører ens eget barn, så det forstås og tages ind.**

De fleste forældre er i dialog med deres børn om fremtid og uddannelse; hvad de vil og hvordan det foreløbig går dem i skolen. En del af forældrene får også løbende information fra børnene om, hvad de får at vide i skolen. Ifølge forældrene har børnene ikke kendskab til de tre parametre; det er i hvert fald ikke noget, de har hørt børnene tale om.

Indsatsen i hjemmene går som nævnt mest på at tale om lektierne og høre, om de er lavet. *"Og det bliver jo også sværere, efterhånden som de kommer op i klasserne. Jeg er jo ikke ligefrem et matematikgeni, så det jeg kan gøre er at spørge om han har lavet sine ting. Andet kan jeg ikke hjælpe med."* Forældrene har altså ikke umiddelbart blik for, at der er andre parametre, de kan støtte op om.

- **Der er brug for en mere tydelighed omkring de tre parametre. Særligt er der brug for et fokus på de to parametre, der ikke handler om faglige forudsætninger – og som måske netop er de parametre, hvor de fleste forældre til børn i udskoling vil kunne finde noget, de kan hjælpe med – også selvom de ikke er fagligt bevendte.**

Fortællinger om uddannelsesparathedsvurdering

Uanset om forældrene har forstået meget eller lidt af begrebet uddannelsesparathed, har de en mening om det. *"Ikke-uddannelsesparat betyder at man aldrig bliver til noget, det er en dom for livet"*, siger en forælder og mener, det er et koncept der betyder, at man ligeså godt kan give op, og at det tager modet fra de unge. *"Det er skræmmende og meget kategorisk. Min datter ville gå hjem og skære i sig selv hvis hun blev dømt up"*, siger en anden.

Nogle forældre mener, at uddannelsesparathedsvurderingen bruges af lærerne til at sætte dovne eller forstyrrende elever på plads. *"Uddannelsesparathed er den store trussel. Det bliver også brugt af lærerne, det kan blive sådan en magtting at de har magten til at vurdere, hvis eleverne ikke gør som de synes. Det kommer til at fylde for meget, og det skaber a- og b-elever"*.

Nogle mener også, det bliver meget personligt, hvordan eleverne vurderes, afhængigt af, om lærerne kan lide dem. *"Man ved ikke, hvem der vurderer og præcis i forhold til hvad. Jeg synes det er et forbandet kryptisk projekt det her. Jeg er bekymret for hvordan man vurderer. Er det én lærer... - er der nogle bremser, vi ikke kender?"*

Nogle forældre er bange for, at deres børn bliver 'set forkert' af de lærere, der skal vurdere dem. *"Jeg har selv prøvet som barn at blive forfulgt af en enkelt lærer. Jeg er bange for at de ikke ser det min søn kan, fordi han er så fjollet."*

- **Der er brug for tydelighed om, hvordan vurderingen foretages, af hvem, og på hvilket grundlag. Forældrene har brug for tillid til, at deres børn ses og høres og at vurderingen ikke afhænger af en enkelt lærer.**

Hvorfor kommer man ikke til sociale arrangementer?

"Det er altid de samme, der ikke kommer. Det ved man bare." Det siger en af forældrene ved et fokusgruppeinterview, hvor vi sidder og venter på to forældre, der er inviterede. Den ene melder afbud i sidste øjeblik, den anden hører vi ikke fra. *"Det bliver jo heller ikke nemmere, når man ligesom har fået rygte af at være den, der er fraværende. Så er det ligesom sådan, det er,"* siger en anden. Forældrene i gruppen er enige om, at der let skabes en opdeling mellem forældre, hvor nogle er aktive og nogle ikke er – og at den opdeling er svær at bryde med.

Det bliver særlig tydeligt i forbindelse med arrangementer i klassen, hvor nogle forældre altid kommer, og andre altid er fraværende. Det smitter også af på den måde, børnene i klassen grupperer sig på eller hvem der laver aftaler udenfor skoletid med hvem. *"At være indenfor i varmen kræver, at man har et stempel som en der deltager"*, siger en forælder. Forældrene er altså, via deres deltagelse i sociale skolearrangementer, med-katalysatorer for, hvorvidt deres børn bliver integrerede i fælles sociale oplevelser udenfor skolen eller ej. Det er formentlig lige så svært at lave om på 'stempelt' som den, der ikke kommer, hvis man er forælder, som hvis man er skoleelev.

Nogle af de forældre, der typisk ikke kommer til fællesarrangementer, siger: *"Man er bange for at udstille sig."* *"Det mest angstprovokerende er at skulle sidde og small-talk, hvis man i forvejen føler sig udenfor fællesskabet"*. *"Det kan også være svært at komme til et forældremøde hvor man skal komme med en kæmpe kage eller en ret, der viser man er en god forælder. Man skal præstere. Der er man nødt til at blive væk."*

- **'Skrækken' skal tages ud af arrangementerne og at hver enkel kan føle sig inviteret.**

Hvorfor kommer man ikke til informationsmøder?

Det er ofte de samme forældre, der er fraværende, både til sociale arrangementer og til informationsmøder. Ved informationsmødet på Gåsetårnsskolen den 23. maj fik jeg dog lejlighed til at møde flere forældre, der normalt ikke ville være kommet, og som gav følgende forklaringer på, hvorfor man kan vælge at blive væk:

- Det er for stort. *"Jeg har aldrig været så fint et sted,"* siger en forælder til en anden, da de træder ind i Gåsetårnsskolens aula. De kommer, fordi de fandt ud af at tage af sted sammen; de ville aldrig have turdet at møde op alene. De forklarer, at det er svært bare at træde ind på skolens grund, hvis man ikke føler sig tryk og hvis der ikke er nogen, man kender eller som i det mindste ligner samme slags som en selv. *"Det er ikke uvilje. Man vil så gerne være en god aktiv forælder men det kan være svært. Især hvis man er alene."*
- Det er for upersonligt. *"Jeg vil hellere komme til det, hvor det handler om mit barn."*

Til mødet på Gåsetårnsskolen kom der kun syv forældre fra Stege Skole. Nogle forklaringer lyder:

- Det er for langt væk. *"Vi bor på Møn, ude på landet. Der er langt til Vordingborg, når man ikke har overskud. Der er så langt til det hele. Hvordan skal jeg kunne rådgive min dreng, når der er så langt til det hele?"*
- Det er for dyrt. *"Det koster 100 kroner hver vej med bussen fra Stege til Vordingborg. For én person. Hvis mødet ligger sidst på måneden, har man bare ikke så mange penge til dét."*
- Forkert tidspunkt. *"Det er for tidligt. Mange af os der bor helt herude har lang transport. Hvis man får fri klokken fire, kan man ikke nå at være til et møde klokken fem. Slet ikke hvis man gerne lige vil nå hjem og vende."*
- For kort varsel. *"Når man arbejder i vagthold, planlægger man en måned frem. Når man så får sådan en invitation her fjorten dage før, så kan man ikke lave sin vagt om."*
- For meget på en gang. *"For eksempel det her arrangement ligger på et tidspunkt, hvor der er en masse konfirmation. Og vi har også skole-hjem-samtaler i denne uge. Man står af når ting klumper sig sammen."*
- Invitationen er druknet. *"Der er så meget på intra, det er helt tilfældigt at jeg har set det her på et tidspunkt, hvor jeg kunne nå at arrangere det så jeg kunne komme med."*
- Utydeligt hvad det handler om. *"Når invitationen står mellem alt muligt andet på intra, så tænker man: er det vigtigt? Og man forstår heller ikke lige helt, hvad det handler om, det ser lidt uoverskueligt ud."*

- Man tror man har hørt det før. *"Vi har en datter i 9. Klasse så vi tænkte at vi havde nok hørt det før. Vi vidste ikke at det var noget nyt. Det havde vi ikke lige fanget. Jeg tror de andre forældre fortryder, når de finder ud af dét."*
- For højtravende. *"En præst der skal tale – det gider man ikke! Der står jeg af. Så kan jeg gå i kirke. Os der har stået på kagefabrikken hele dagen – så tar jeg hellere 'Vild med dans' derhjemme. Præst, det er sådan noget man skal lokke med for dem på Østerbro, men sgu ikke hernede."*
- Workshops – aldrig! *"Gruppearbejde, så er man tilbage i folkeskolen. Vores tid er ikke til pjat. Hvis der står gruppearbejde kommer jeg ikke."*
"Jeg hader sådan noget gruppearbejde, hvor man får at vide, man ikke må sidde sammen med dem man kender, og når man så endelig kender nogen, skal man i nye grupper, av, man bliver udfordret. Dét holder jeg bare min mund og tænker på noget andet."
"Jeg nægter gruppearbejde. Jeg vil ikke sidde i gruppe sammen med én der kender mig, det er jo et lokalmiljø. Man vil ikke sidde der og udstille sin uvidenhed"
- For mange indforståede ord. *"Jeg føler mig tit dum, når jeg læser ting fra skolen. Blandt andet denne her invitation. Alle de der ting man ikke lige kender"*
- **Møderne skal planlægges, så de passer til forældrene.**

Forældrene i projektets målgruppe – en kort opsamling

Forældrene i denne undersøgelse, der deltager meget sparsomt i møder og lignende i forbindelse med deres barns skolegang, ligner på mange måder andre udsatte og marginaliserede grupper i samfundet. Dialogen med dem kan være svær af mange årsager. Jeg tillader mig følgende korte og meget generaliserende opsamling, som bakkes op af forældrenes fortællinger samt af oplevelser, jeg havde som deltager ved møder, hvor forældrene først bagefter anonymt fortalte, at de ikke havde forstået, hvad der blev sagt:

Hvis man er usikker, holder man sig hellere væk end at risikere at falde igennem. Hvis man føler sig udenfor, fastholdes og fastholder man ofte sig selv – og sine børn – i en fortælling om udenforskab. Hvis man ikke helt forstår, hvad et møde handler om, tier man oftere end at tale. Man vil helst ikke sige noget, hvis man ikke ved, hvad det bruges til. Man er vant til at opfatte systemet som fjende frem for ven.

Man er ikke vant til at kunne bidrage, snarere er man vant til at være en, der skal have hjælp. Den rolle ønsker man ikke at udstille i skolen, fordi man er bange for, at ens svagheder præger den måde, ens børn ses og opfattes på. Man går ofte 'under barren' og skjuler sine udfordringer. I et møde er man ikke åben og ærlig, før man føler sig tryk i relationen.

Det er med andre ord særlig vanskeligt for denne gruppe forældre at række ud og bede om hjælp. De skal inviteres til det, og der skal være tillid. Det kan være vanskeligt at have en frugtbar dialog med disse forældre, fordi de ofte vil lade som om de forstår mere end de gør. De spørger ikke, hvis der er noget, de ikke forstår. Det betyder, at de ofte går hjem fra et møde og føler sig inkompetente og umotiverede – mens læreren og vejlederen måske fejlagtigt kan have en oplevelse af, at forældrene er 'med' og at man har lavet nogle gode aftaler.

Meget andet kan være i spil – dette korte afsnit er blot for at pege på, at problematikkerne er komplekse og krævende. I det følgende gennemgås en række forslag og ideer til, hvordan man kan imødekomme forældre i projektets målgruppe og give dem ejerskab, motivation samt inddrage de kompetencer, de hver især har.

- **Der er brug for kendskab og særlig imødekommenhed til 'særlige' forældre.**

DEL 2: LØSNINGSFORSLAG OG IDEER

Denne del samler de pointer og anbefalinger, forældrene i undersøgelsen har bragt på bane; hvad mener de, der skal til, for at flere forældre vil, kan og tør engagere sig i samarbejdet med skole og vejledning omkring deres børn? Der er som tidligere nævnt ikke sorteret i forslagene i forhold til muligheden for at realisere dem.

1. TRIVSEL I FORÆLDREGRUPPEN

Tryghed, tilhør og indenforskab

Generelt er der enighed om, at det at føle sig som en del af et fællesskab er alfa og omega for at få forældre til at komme til møder og arrangementer. Det betyder noget, at man føler sig inviteret og at man ikke behøver at føle sig akavet og alene eller forkert, når man møder op.

- **Arbejdet internt i klassen - og dermed trivslen blandt forældrene - er en vigtig grundpille, hvis man skal nå de forældre, der ikke plejer at deltage.**

Klassesammenhold og 'ryste-sammen-kultur'

Der skal skabes en 'ryste-sammen-kultur'; det skal indarbejdes fra skolestart, at fællesarrangementer i klassen er vigtige samlingspunkter, også for forældrene – og det skal tænkes ind, hvordan man er mest imødekommende overfor de utrygge forældre.

- **Kør nogle arrangementer på helt lavt niveau.** "Man kan såmænd mødes på en legeplads og drikke et glas vand, det behøver ikke være så stort anlagt".
- **Tag angsten og præstationsræset ud af arrangementerne.** Især statussymboler som 'flotteste kage' skal holdes væk. "Hvis man skal have noget med til arrangementerne, kan forældrerådet stille nogle konkrete opgaver, frem for at man skal vælge selv. "Du skal købe to poser pebernødder, du skal komme med en kande kaffe..." – det skal være noget alle har råd til og alle kan finde ud af, og hvor man ikke skal gå og tænke over om det nu er godt og stort nok."
- **Gør det let at være med og at være 'usynlig'.** En forælder har været til et arrangement, hvor eleverne havde lavet mad i skolekøkkenet til forældrene; her kom også nogle af de forældre, der normalt ikke deltog. Der var også nogle enkle lege, som ikke krævede så meget, men som skabte en god stemning. Det vigtige er, at man ikke bliver udfordret af det, man skal – men samtidig er det godt at der sker noget, som kan gøre det let at samtale. "I stedet for at small-talke, som nogle hader, kan det være godt at lave noget sammen, bygge et skur, cykle en tur, lege en leg."
- **Skab en 'kendskabs-kultur'.** Det er vigtigt at få skabt en følelse af fællesskab blandt forældrene, så man fx snakker sammen i byen, når man mødes. "Hvor det kan være hyggeligt at tale om, hvad der skete, og hvor ens børn kan se at forældrene kan finde ud af at tale sammen. Det vil smitte af på de forældre, der ikke var med, at de kan se det må have været hyggeligt."
- **'Show it, don't tell it'.** En måde at vise denne 'kultur' på kan være at lægge billeder ud fra arrangementerne, fx på Facebook. Her kan man have særligt fokus på 'det præstationsløse'.

Forældreinklusion og relationsarbejde

"Du kan se fra start hvem der omgås hvem – og hvem der er ude. Det er svært at gøre op med de kategorier, når de først er der." Både de forældre, der er inde, og dem der er ude, har tendens til at fastholde det kendte. Ofte går det 'udenforskab', der præger forældrene, i arv til deres børn.

- **Inklusionsarbejde i forældregruppen.** Ligesom man arbejder med inklusion i klassen skal man også gøre det i forhold til forældregruppen.
- **Systematiser evt små netværk.** Et forslag er at etablere en slags 'legegrupper for forældre'. *"Det kunne være ligesindede, hvor man kunne lære hinanden lidt bedre at kende og dele det, man gik og tænkte. Men det kunne også være uligesindede, hvor man kan få øje på noget nyt hos hinanden."* Forældregrupper kunne evt dannes eller vedligeholdes via Facebook.
- **Lektiegrupper** for børnene. Det kan være en videretænkning af den kultur for legegrupper, der kendes fra indskolingen (og som forældrene mener er hjælpsom også for forældreinklusionen). Lektiegrupperne kunne blandes på en måde, så alle kom med og der blev bedre kendskab på tværs af de etablerede relationer. Forældrene kunne bidrage med rammer, enten ved at lægge hus til på skift eller sørge for snacks etc. Dermed ville det faglige og det sociale kunne gå hånd i hånd, både i skolen og udenfor.
- **Tænk ud af boksen** – hjælp forældrerådene til at finde dét og de måder, der kan samle netop deres klasse. *"Ikke alle gider bygge et skur, og ikke alle gider måske lege, men så kan man prøve at finde noget, der appellerer til så mange som muligt."*
- Et forslag er at etablere en **trivselsvejleder for forældre.** Forældrene foreslår en form for hjælper, der kan have fokus på empowerment-tænkning og hjælp til selvhjælp i forældregruppen. *"Det skal være ekspertice udefra, ikke skolens mand. Nogen der tager hånd og samtidig ikke skaber a- og b-hold."*

Særlige håndsrækninger til forældre, der ikke deltager i møder

Den individuelle håndsrækning eller invitation kan gøre forskellen for de forældre, der er utrygge, føler sig udenfor, eller føler sig 'ramt forbi' af en fælles invitation.

- **Sørg for en personlig invitation til de forældre, der ikke plejer at komme – og følg op.** *"Man er lidt en særling. Det er dejligt når der er nogen der rækker ud."* *"Det er mere forpligtende med den personlige invitation."*
- **Fortæl forældrene at det er vigtigt, de kommer.** *"Jeg tror også at skolen skal informere ud at forældrene bør engagere sig i skolen... det kunne være dejligt at få at vide at 'Nej hvor er det dejligt at I kommer'"*
- Sørg for **personlig invitation til nytillflyttere**, etniske minoriteter eller andre 'udefra'. Det kan tage lang tid at 'komme ind' i lokalsamfundet, og nogen når det aldrig.
- **'Træk hinanden med'** - skab en kultur hvor forældre samarbejder om at få hinanden med til møder. *"Jeg synes det ville være svært at stå her alene. Man tror at alle de andre kommer i par eller sammen med nogen. Man kunne spørge, fx om morgenen når man afleverer og møder en anden forælder, kommer du, skal vi følges, skal jeg tage dig med på vejen?"*
- **Samkørsel.** Skriv for eksempel i invitationen, at det kan være en ide at køre sammen, hvis der kræves transport til et arrangement. Skab en kultur hvor det er de forældre, der har bil, der skal tilbyde transport til dem, der ikke har bil. Det kan være svært at spørge om hjælp.
- **Kontakt mellem forældre** – skab en kultur og eventuelt en systematik, der gør det let for forældrene at ringe eller sms'e til hinanden.

Forældrene, forældrerådet eller skolen – hvem har ansvaret for forældreinklusionen?

Nogle forældre mener, at forældrerådene skal have øget ansvar for trivsel og deltagelse i forældregruppen. Fx mener nogle, at det kan være 'forælderrødder', der skal ringe rundt med den personlige invitation, sørge for samkørsel med videre.

Det understreges dog også, at der er stor forskel på forældrerådene, og at et øget ansvar hos forældrerådene vil skabe yderligere afstand mellem de forældreråd, der fungerer godt og dem, der fungerer dårligt. Den måde, forældrerådene fungerer på, afspejles af det sociale sammenhold blandt eleverne i klassen, og har formentlig også afsmittende effekt.

Nogle forældre påpeger, at opgaven med at styrke forældreråd og sikre trivsel i forældregruppen ligger hos skoleledelse og -bestyrelse, og også delvist hos lærerteamet.

- **Styrk forældrerådene.** Generelt mener forældrene i undersøgelsen, at forældrerådene skal styrkes, uanset hvilke opgaver de skal varetage – sådan at man sikrer egalitet og anerkendelse af rådernes vigtighed for inklusion, både på forældre- og elevniveau. Det er vigtigt, at skolens ledelse er tydelig i sin opbakning og holdning.
- **Støtte til ideer og arrangementer – anvisninger og katalog.** Forældrerådene skal have særlig opbakning til arbejdet med sociale netværk og inklusion af alle forældre. Det skal være lettere tilgængeligt og lettere at løfte.
Det foreslås fx, at der udarbejdes et **idekatalog over 'best practice'** til forældrerådene. Det kan være konkrete ideer til typer af arrangementer, gode lege, en god skabelon til invitation, samt andre anvisninger til, hvordan man arbejder med trivsel og kultur i klassen og blandt forældrene.

2. INFORMATION OM UDDANNELSESPARATHEDSVURDERING

INFORMATIONSMØDER

De forældre, der sædvanligvis udebliver til sociale arrangementer er også ofte dem, der udebliver til informationsmøder og lignende. Det viser sig at være nogle af de samme ting, der er i spil – men også at der kan være endnu flere typer af modstand på de officielle fællesmøder, der afholdes på skolen. I det følgende gennemgås en række gode råd til mere inklusionsvenlige måder at invitere til og afholde møderne på.

- Småt, blødt og lokalt

- **Mere personlige og lokale møder.** Evt meget små møder eller endda enkeltvis for de forældre, der ikke dukker op til de samlede møder. Lokalt og på klassebasis.
- **Start tidligt og blødt ud** med små arrangementer, hvor der gøres meget ud af en favnende og overskuelig invitation. *"Det er vigtigt at de tidlige arrangementer sidder i skabet og får mange med. Så vænner man sig til det."*
- Et forslag er **en aften med uu-vejlederen.** *"Hele klassen med børn og forældre – og hvor man gør et stort arbejde for at få alle med."*
- **Krav til indhold.** Selvom forældrene ønsker mere 'blødhed' for at undgå, at der kan opstå følelser af pres og præstation ved møderne, ønskes der dog også en 'stramhed', så man er sikker på at få noget med hjem. *"De møder der er vigtige, der skal man også føle at der er kød på, når man kommer. Så skal det ikke bare være en sludder for en sladder, de skal have lagt en plan". "Hvis man forlanger noget af forældrene må man også selv stå på mål og være forberedt. Nogle gange går man hjem og tænker, hvad var det egentlig, det handlede om?"*

- Med eller uden børn?

- Nogle mener, det er fint med informationsmøder for forældrene, hvor børnene ikke er med. *"Det er godt, for så får man ro til at forstå det. Det giver jo noget uro, at børnene er der. Men vores søn syntes i øvrigt det er mærkeligt, når han ikke skal med."*
- Andre mener, at det skal være et fælles projekt for forældre og børn, så man har et fælles udgangspunkt at tale sammen ud fra. En mor, der valgte at blive væk fra det store møde på Gåsetårnsskolen siger: *"Hvis min datter skulle med var jeg taget med. Det er sgu da døren til hendes fremtid, ikke min."* Samme mor er en af dem der siger, at det er svært at komme til møder, hvis man er helt alene. Det kan altså både være et hensyn til hende og hendes datter, hvis de kan følges ad til et møde.

- Invitationen

- **Tydighed.** Overskriften er vigtig. Teksten skal være enkel og tydelig. Hvad handler det om, hvorfor skal man komme? Hvorfor er det vigtigt? Og hvorfor er det vigtigt at komme, selvom man var til møde sidste år med sin ældste? Hvad er det nye? Skær ud i pap.
- **Mening.** Hvad interesserer forældrene? Vær obs på, hvad der giver mening (og ikke mening) for de forskellige typer af forældre. Sørg for at invitationen føles relevant for alle. *"Den invitation vi fik til det første møde lød kedelig. 'Døren til dit barns fremtid', det er lidt stort. Det er jo nok ikke lige mig, den er skrevet til."*
- **Indhold. Støvsug invitationer for indhold, der kan stresser eller bekymre.** *"Den var skræmmende (invitationen til mødet på Gåsetårnsskolen, red.), jeg skulle ikke nyde noget! Gruppearbejde, det gør jeg sgu ikke! Og så fin mad, det behøver jeg heller ikke. Det må gerne komme lidt ned på jorden."*
Jeg spørger forældrene, hvad der kunne gøres anderledes. Måske ville det betyde noget at man brugte nogle andre ord, mener de. *"Måske behøver man ikke at bruge ordet tapas. Hvad er der i vejen med fingermadder?" "Gruppearbejde – måske lyder det lidt hyggeligere med fx 'forældrecafe'?"*
- **Brug forældrene,** når der skal laves invitationer. Hvordan forstår de teksten og hvordan taler den til dem? Hvordan ville de formulere en tekst, der ville lokke dem selv til at komme?
- **Invitationen skal have et imødekommende udtryk.** *"Det er vigtigt at den ikke er for tør og akademisk. Hvorfor må en invitation ikke ligne en nettoreklame, som man får lyst til at kigge på? Den må gerne udstråle at det er hyggeligt og nede på jorden. Farver, en kaffekande, noget farvet kage. Og så skal der stå at det bliver superhyggeligt, og at det er supervigtigt fordi..."*
- **Invitation i papirform.** Mange forældre går ikke på intra (jf senere afsnit). Der sker noget helt andet, når man får noget i hånden, mener de. *"...så når den hænger på køleskabet så holder jeg øje med den, så langsomt siger jeg til mig selv at selvfølgelig skal jeg med"*.

- Det praktiske

- **Overblik og langsigtet varsling.** Generelt ønskes det, at man så vidt muligt får et årshjul (også på print), så man kan overskue rækken af arrangementer. Nogle har brug for at planlægge i god tid, og nogle har brug for at prioritere, hvis man ikke kan nå det hele – fx hvis man har flere børn. Derfor må det også gerne i årshjulet være klart og tydeligt, hvilke arrangementer, der er særligt vigtige. *"Når man kender planerne i god tid, kan man også snakke om det, når man mødes i Netto. Nå, kommer hun, så kunne det være jeg også skulle."*
- **Påmindelse** – det kan fx være 8 dage før et arrangement. Her kan evt også tages kontakt til de forældre, der kan have brug for en særlig personlig invitation.

- **Økonomi og transport.** Hvis møderne ikke kan lægges lokalt, som ønsket, foreslås det at der kan gives mulighed for, at man kan søge om penge til busbillet. Og/eller at der hjælpes med at organisere samkørsel (det kan være svært at bede om at køre med nogen, derfor skal det struktureres ovenfra, hvis det skal fungere). Generelt ønskes det, at arrangementer, der koster penge, lægges tidligt på måneden, hvor økonomien kan være bedst.
- **Tidspunkt.** Møder og arrangementer skal helst ligge efter klokken 18. De skal desuden helst ligge i uger, hvor der ikke er andre arrangementer. Her kan man fx lave et forældretjek og høre ud, om der er ting i kalenderen, man som arrangør ikke har kendskab til.

KOMMUNIKATION PÅ INTRA

Mange forældre kommer slet ikke på intra. Som tidligere nævnt fortæller forældrene, at mange slipper deres børn, når de når udskoling. Et par af forældrene mener ikke, de kan komme ind på intra og har savnet hjælp til det. *"Jeg har ikke noget nem-id. Når man siger til skolen, at man ikke kan komme ind på intra, så bliver der ikke meldt tilbage. Så står man af. Så der er ligesom en grund til at jeg er fritaget,"* siger en mor.

- **Indgang til intra for alle:** Det foreslås at skolerne tager alvorligt, at nogle forældre ikke har nem-id eller har tekniske problemer ifm at logge på.
- **Undersøgelse og nytænkning vedrørende skole-hjem-kommunikation:** Det foreslås, at skolen måler, hvem og hvor mange der kommer på intra, og hvordan det bruges – for derefter at lægge en strategi, der når flere. Nedenfor er nogle af de pointer, forældrene påpeger:

- Støj og sortering

"Man drukner på intra. Jeg kommer ikke, når jeg drukner."

- **Sorter i kategorier:** Alle siger om intra: Der er alt for meget. Der skal sorteres. Man har brug for at vide, hvad der er vigtigt, og hvad der hører til hvilken kontekst. *"Dragefestival, fægtning, spejderklub... hvilket af det har med mit barns skolegang at gøre? Og hvad har med MIT barn at gøre? Man må sondre mellem, hvad der er skolerelevant og hvad er alt muligt andet. Når man ikke kommer der så tit og bliver overfaldet af alt for meget i en kæmpe bunke, bliver man irriteret. Så taber det mig."*
- Det foreslås, at **ledelse/bestyrelse i højere grad kommer på banen** med markeringer og sortering. Fx kan skolen gå ind og understrege, hvad der er vigtigt at prioritere i forbindelse med valg og vurdering i udskoling, og hvor man gerne vil have forældrene på banen. Nogle foreslår, at intra 'holdes hellig' til det skolerelevante, og at andre ting får en anden platform. *"Skolen kan have en holdning til hvad man vil lade intra stå model til. Måske kunne man putte det med fritid over i en Facebook-gruppe. Det sociale udenfor skolen er jo også vigtigt – men nogle er faktisk også mere på Facebook end på intra."* Andre mener, at man sagtens kan have flere kategorier på intra, blot det gøres tydeligt.
- **Opmærksomhed på forkortelser og indforståetheder.** Man føler sig dum og står af, hvis man ikke forstår det, der står på intra. Et eksempel fra en forælder lyder: *"Min søn i 2. Klasse har UUV med MPM i BIL. Det betyder oversat: Min søn har understøttende undervisning med Pia Madsen, Marienberg afdeling, i billedkunstlokalet. Jeg giver helt op når jeg ser sådan noget."* Som tidligere nævnt, er der mange forældre, der ikke er gode til at sige til eller spørge, når der er noget, de ikke forstår. Det er altså skolens opgave at tjekke, om brugerne forstår det, der sendes ud.

- **Brugerinddragelse:** Det foreslås, at 'nogen der ikke er i skoleverdenen' kigger intra (og andre kommunikationskilder) igennem, og er med til at skrue intra sammen på en ny måde, så både overblik og terminologi er forståeligt for lægfolk; herunder også dem, der udgør projektets målgruppe. *"Dem der er inde i skoleverdenen skal stoppe op og tænke over dem der er i den anden verden, og som skal tage imod."*
- **Mere information om uddannelsesparathedsvurdering og om det enkelte barn.**
Generelt ønskes der mere information og på forskellige måder, så man ikke behøver føle sig hægtet af, selvom man ikke har været til det centrale informationsmøde. Mange forældre ønsker også, at der så vidt muligt sendes information ud, der vedrører netop deres barn, og at dette så også tydeliggøres.

- Alternative kommunikationsformer

- **Brug papir.** *"Jeg læste om grillfest men glemte alt om den indtil hun kom hjem med en seddel, den hænger på køleskabet"*.
- Det foreslås at man kan bruge **e-boks**, hvis det er vigtigt eller personligt. *"Folk er vant til, at det der ligger i e-boks er vigtigt."*
- **Facebook.** *"Man kunne have en lukket Facebook-side, som kunne bruges til mange ting. Her kunne forældre skrive sammen. Og skolen kan skrive en besked: 'Du skal lige vide at dit barn har et stykke papir med hjem i tasken'. Det kan både være en fælles eller en personlig besked."*
- **Ring eller sms.** *"Det ved man hvad er! Og en personlig sms forpligter mere end en besked på nettet, synes jeg i hvert fald."*
- **'Min uddannelse'?** Ingen af dem, jeg har talt med, kommer på denne platform. Nogle har aldrig været der, andre har været der men blev forvirrede. Ingen ved, hvad det skal bruges til. *"Lærerne bruger det heller ikke. Det er helt goddaw med to steder."*

INFORMATION OM UDDANNELSESPARATHEDSVURDERING

Fortællingerne om uddannelsesparathedsvurdering (jf del 1) er mange. Det er et 'kryptisk projekt' man ikke forstår; det er en trusselsbillede der fylder i elevernes hverdag; det er skræmmende fordi man tror det er en dom for livet; og det deler mennesker op i a- og b-hold.

Stærke fortællinger skal der stærke kræfter til for at lave om. Med andre ord skal det gentages og 'skæres ud i pap', hvis man skal ændre på forforståelser. Det gælder formentlig særligt de forældre, der er vant til at opleve, at de ikke kan noget eller kan bruges til noget.

Under interviewene går det op for mange af forældrene, at de ikke ved, hvad uddannelsesparathed indebærer, eller at de selv måske kan være med til at gøre en forskel. De vil meget gerne have denne viden 'ind med skeer'.

- Mere information på flere måder

- **Bladet fra munden og gang i dialogen.** Flere oplever, at informationen ikke er tydelig. *"Det er, som om lærerne ikke kan lide at sige hvad det handler om, fordi de også føler det er en opdeling i egnede og ikke egnede. Men det er det jo, og det skal siges. Det skal siges så tidligt som muligt. Det kommer som et chok for mange, når det kommer så sent."*
Også ved informationsmødet på Gåsetårnsskolen oplevede forældre, at budskabet delvist blev pakket ind. *"Man må droppe berøringsangsten. Fortæl, at det ikke er noget I har fundet på, men at det er et generelt dekret – og lancer det som noget I gerne vil samarbejde med forældrene om at håndtere."*

- **Skærp forståelsen** af, at uddannelsesparathedsvurderingen ikke er en dom der betyder, at man aldrig bliver til noget, men at det kan være muligheden for at få en hjælpende hånd i tide. *"Det skal formidles meget tydeligt ud, for lige nu er der en forståelse af, at man ligeså godt kan give op, hvis man bliver dømt ude."*
- **Fortæl det både til elever og forældre.** Bliv også tydelige og meget konkrete om, hvordan eleverne kan handle på at ændre vurderingen som ikke-uddannelsesparat – og hvordan forældrene kan bakke op. *"I min søns 9. Klasse har lærerne kaldt til møde og fortalt dem helt konkret hvad de skal gøre for at blive kendt uddannelsesparate. Det er blevet taget godt imod, at de selv kan være med til at handle på det og vide hvad de skal gøre, fremfor bare at blive bedømt."*
- **Gør meget mere ud af at forklare om de tre parametre.** Hvad betyder det fx at blive moden, og hvordan hjælper man som forælder med dét? Hvordan kan bakke op om det sociale? Tal om det, og bliv konkret.
- **Vær tydeligere om hvad der ligger til grund for vurdering.** Forældrene har brug for at kende de saglige grunde til vurderingen, så de også kan være med til at handle sagligt. Det skal være tydeligt, at vurderingen ikke bygger på 'en tilfældig lærers irritation', men at børnene er set og hørt.
- **Forklar også friskolerne, hvad det nye er.** Ved mødet på Gåsetårnsskolen mødte jeg nogle forældre med børn på friskole. Her får man som forælder ikke så meget information om hverken skole- eller vejledningsreform, og dermed heller ikke om uddannelsesparathedsvurdering. De ønsker at få en uu-vejleder ud på forældremøde, og også at ledelsen bakker op og informerer om, hvorfor dette møde er vigtigt.
- **Forklar på flere måder.** Nogle er glade for oplæg med powerpoints, nogle har brug for at se tingene på skrift, nogle har brug for at samtale sig frem til forståelse. Ligesom for eleverne profiterer forældre af flere former for læringsstile.
- **Lav en folder sammen med brugerne – og del den ud!** Forældrene ønsker sig en folder med enkel vidensformidling omkring uddannelsesparathedsvurdering. Der findes en sådan folder, men jeg har endnu kun mødt ganske få forældre, der har set den. Jeg kan derfor ikke evaluere på, om den er formidlet forståeligt for de forældre, der har mest brug for det. Et forslag er, at den evalueres af nogle af forældrene i målgruppen, og at den så formidles effektivt ud over rampen.
- **Minoritetsforældre** er en særlig gruppe, der ikke har været involveret i denne undersøgelse. Men flere forældre har fx nævnt en tyrkisk familie, der aldrig kommer til møder. *"Og det kan man altså godt forstå. Hvis man ikke kan godt dansk, er man lost – på intra, på ug.dk, og når man får en invitation."* CEFU's undersøgelse fra 2016 (se fodnote 1) konkluderer, at unge med etnisk minoritetsbaggrund har brug for deres bagland til hjælp, hvis de erklæres ikke-uddannelsesparate, og at der ligger en særlig opgave her i forhold til at støtte dette bagland.
- **Ud med bling-ord**
Som nævnt bør der ryddes ud i forkortelser og indforstået skole-sprog på intra og i det hele taget. Det samme gælder akademiske fagtermer. De får nogle forældre til at gå i forsvar og stå af. *"Fx det der ord 'karrierelæring' – det er sådan et blingord, de altid bruger. Jeg siger ligesom min farfar sagde: "I min røv og af min røv" – det betyder at tingene mister deres betydning, når de bliver pustet sådan op."*
- **Vis konkrete muligheder** for hjælp – fx at man som forælder proaktivt kan bede om dialogmøder og besøge uu-vejlederen. Vær tydelig om, at forældrene ikke behøver vente på, at skolen inviterer, men at de også selv meget gerne må opsøge hjælpen.

3. FORLØB OG SYSTEMATIK

"Vi bygger vejen mens vi går, det er Vordingborgs motto. Men det ville være federe at bygge vejen og Så gå." Det siger en forælder, der – ligesom flere andre - savner at se en vej og en systematik, og også at kunne se de muligheder der er for at løfte svage elever/familier, helt fra start.

Generelt opleves det, at man kommer alt for sent i gang med at få informationer om det, der skal ske i udskolingen omkring uddannelsesparathedsvurderingen, at der ikke er mange chancer for at få dem, og at det endda kan være lidt tilfældigt, hvem der får dem. En forælder siger for eksempel ved mødet på Gåsetårnsskolen: *"Stakkels dem der ikke er til det her møde – det er her vi får AL viden. Og det er fra lige om lidt, karaktererne begynder at tælle! Stakkels de forældre, og stakkels de elever"*. Det følgende er forældrenes råd til mere og tidligere systematik i indsatsen.

Tidligere, mere, tydeligere

- **Årshjul og overblik – generel systematik.** Helt overordnet ønskes det, at man får mest mulig viden om, hvad der skal ske med en ens børn. Det skal dog formidles på en måde, så man ikke 'drukner', jævnfør citaterne om information på intra. Det skal være klart og der skal peges ud, hvad der er vigtigst og hvad der handler om hvad. Man skal hjælpe forældrene med at sortere, og man skal monitorere på, om det fungerer for alle forældregrupper.
- **Vær tidligere ude.** *"Allerede i 4. klasse ved lærerne godt, hvilke forældre der har brug for en særlig hånd. Allerede her skal man sætte i gang med at give information og ruste dem til forældrearbejdet,"* siger en af de forældre, der 'altid kommer'.
- **Informer ved skolehjem-møder** – her kommer flest forældre. Brug dem i det hele taget til at gribe, informere og gå i tæt dialog med forældre i målgruppen, sæt ekstra tid af og etabler evt ekstra møder.
- **Start på mellemtrinnet.** Nogle mener, at man allerede fra 4. klasse kan profitere af at få viden om skoleforløbet og hvad der venter. Allerede her kan man begynde at vurdere på, hvordan det enkelte barn kan støttes, hvad forældrenes roller kan være, og hvad systemet kan tilbyde, hvis der er brug for støtte. *"Ved 5.-6. Klases skolehjemsamtaler kunne man inddrage en uu-vejleder og tage individuelle snakke, hvor det hele introduceres grundigt. Her kan forældrene blive klædt på til hvor de kan være med og støtte. Som forælder ved man nogle gange ikke det er vigtigt eller hvad man kan gøre."*
- **Gør de tre parametre synlige som samarbejdsredskab** hele vejen op igennem mellemtrinnet. Tydeliggør hvad de går ud på og hvordan man kan arbejde med dem. Giv personlig vejledning - vurder løbende hvor det halter og tal om indsats – forældrene vil gerne så tidligt som muligt vide, hvor deres børn ligger på hvilke parametre. *"Lidt ligesom de gamle standpunktskarakterer, måske. Så det ikke kommer sådan som et chok når det nærmest er for sent. Hvis det ikke kun er det faglige de bliver målt på, så er testresultaterne jo ikke nok."*
- **Grib fat ved første møde i 7. Klasse.** Forældrene er enige om, at information kommer som et chok og for sent sidst i 7. klasse. *"Der er ikke tid! Man bliver vildt stresset."* Der ønskes orientering om, hvad uddannelsesparathed er, hvad der skal ske, hvilke møder der kommer hvornår og hvad de handler om.
- **Flere skole-hjemsamtaler.** En skole-hjemsamtale i 7. klasse er ifølge forældrene for lidt, når der også er skoleskift/samkøring. Samtalen ligger kort efter skiftet, hvor lærerne endnu ikke kan forventes at kunne vurdere eleverne. Fra september til marts går der 6 måneder, hvor man som forælder ikke ved hvad der sker og hvor ens barn ligger. Og

'dommen' i 8. klasse kommer derfor pludseligt, frem for i små bidder, som man løbende kan handle på.

- **Støtte til forældre-ryst-sammen.** *"Det kunne være godt med noget ryste-sammen i 7. klasse, hvor der er mikset nye klasser og hvor der er nogle som ikke kender et øje. Man kunne tage på cykeltur en lørdag... skolen må gerne sætte flere ressourcer af og investere mere i forældresamarbejdet og i det fælles ansvar man har for klassen som forældregruppe."*
- **Skole-hjemsamtaler i forbindelse med vurderingen.** *"Der må gerne komme nogen skole-hjemsamtaler i det nye år, lige inden de vurderer. Jeg vil gerne have detaljerne. Og så meget som muligt om hvordan man kan hjælpe og høre hvad der er af muligheder"*
- **Grib de svage tidlige.** De, der har særlige udfordringer – grib dem tidlige. Flere forældre fortæller om at have kæmpet i mange år, fx med problemer som ordblindhed og angst hos deres børn, uden at få hjælp. *"Hvis man gerne vil have at forældrene engagerer sig, skal man også tage alvorligt at lytte til dem, når de beder om hjælp. Vores datter havde et lille problem i 4. klasse, og det er kun blevet større med årene. Vi synes, vi har råbt ret højt. Man bliver lidt opgivende og holder op med at tro på, det nytter at bede om hjælp."*
- **Skolen som rollemodel.** Nogle forældre oplever, at deres børn har vikarer hele tiden, eller bliver sendt hjem. De har skiftende lærere og læringsstile, og savner kontinuitet. De oplever pressede og stressede lærere og vejledere, rod og uoverskuelighed. *"Vores søn har fri hele tiden, der er ikke nogen i klassen, de får lov at gå hjem. Det smitter af på både børn og forældre hvis skolen er lala. Hvis man gerne vil have, at børnene tager skolen alvorligt, skal skolen også tage børnene alvorligt."*

Gruppevejledning og tråden til forældrene

Forældrene har generelt ingen tiltro til gruppevejledning. *"De unge kan ikke koncentrere sig i den alder. De har kort tålmodighed. De kan i hvert fald ikke fortælle herhjemme, hvad det gik ud på."*

- **Giv forældrene mulighed for at følge med og støtte op.** *"Vores søn siger at uddannelsesvejlederen har fortalt om hjemmesider man kan gå på, om brobygning osv. Men han kan ikke huske bagefter, hvad det nu lige var. Giv dem en papirlap, og skriv lidt til os om, hvad de har fået at vide. Så kan vi vende det med vores knægt. Ellers har vi ikke rigtig en chance."*
- **Vær sikker på, at eleverne har fået den vigtigste information.** *"Man kan godt være lidt nervøs for, om ens barn får det hele med. Hvis vores søn ikke havde lyttet lige dér, var han gået glip af brobygningsarrangement. Vi vidste det ikke. Så kan man ikke støtte op"*

Brobygning, mål og ejerskab til ens u-planer

"Vores børn tager valg på et ikke særlig oplyst grundlag," siger en forælder. *"De får kun hovedstrengene at vælge imellem og nogle af dem bliver tabt på vejen, også selvom de er uddannelsesparate."*

- **Mulighed for personlig vejledning også til de uddannelsesparate.** Det skal være muligt for alle at opsøge uu-vejlederen og blive personligt vejledt, hvis der er brug for det.
- **Mere praktik, mere ud og se, mere samarbejde mellem skole og erhvervsliv.** *"Eleverne oplever for lidt, de kommer for lidt ud, der er ikke tid nok til dem. Én gang på én virksomhed er ikke nok. Det betyder meget, om man kommer ud; om man giver op på noget, eller tænder på noget – det kan vende én på en femøre. Og det kan give nogle mål og nogle drømme, man ikke vidste man havde."* *"Ja, og hvis man har et mål klemmer man ballerne sammen. Gid man kunne putte sådan lidt håb ind over dem."*
- **Ungdomsskolen som partner.** *"Måske kunne man også putte lidt mere erhvervsliv ind i ungdomsskolen, her tager man måske til sig på en anden måde. Så det ikke er"*

uddannelsesstederne der kommer til at fylde det hele. Der er meget der åbner sig hvis man ved hvad man vil."

4. UU-VEJLEDERENS ROLLER

Forældrene er generelt ikke sikre på, hvad uu-vejlederens funktion er. Men de, som har brugt en uu-vejleder, har gode erfaringer. I det følgende skitseres nogle af de oplevelser, forældre har haft og de ideer, de har til et tilbud, der kommunikerer tydeligt ud og gribes af dem, der har brug for det.

Relationen, helheden og det håndholdte

Uu-vejlederen adskiller sig fra læreren ved at have nogle andre muligheder for at kunne gå ind i den nære relation, følge eleven både i og udenfor skolen, tænke ud af boksen og finde fleksible individuelle løsninger, og skabe en kontinuitet i indsatsen. *"Det er et menneske, der kun lover det, hun kan og som følger op når hun har sagt, at hun vil gøre det."*

I nogle familier i projektets målgruppe kan der være barrierer, som skolen ikke kan se, og som måske skal løses, før man kan nå frem til lektierne eller til at kunne møde til tiden. Fx fandt en uu-vejleder ud af, at en elev manglede en cykel for at kunne komme til skolebussen, hvorefter der blev sat fokus på dét, før man gik videre. Uu-vejlederen har mulighed for at gå ind og se, hvor skoen trykker i den enkelte familie og handle på det, evt i samarbejde med andre funktioner eller instanser.

Det, der fremhæves, er det håndholdte – der, hvor en uu-vejleder (det kan også være en lærer eller anden) har været særligt støttende, taget sagen op, afdækket individuelle muligheder, fulgt op, været kontinuerlig - og gjort en forskel.

"Det er fint med alt det overordnede," siger en forælder til en elev med forskellige vanskeligheder – *men det er dialogen om ens eget barn, der rykker, og dét at der er en, som følger på tæt hold. For os har uu-vejlederen været det allervigtigste i dét her."*

"Vi har kæmpet mange kampe for vores barn. Vi har følt at vi skulle passe ind i systemet, og det har vi ikke rigtig kunnet." Flere forældre fortæller, hvor vigtigt det er at blive set, hørt og imødekommet, for at man tør og orker at gå i dialog med endnu 'et system'. De oplever, at uu-vejlederen har en ganske særlig rolle og funktion, fordi han/hun ikke føles som en del af systemet, men som én, der kan oversætte systemet for familierne, og måske endda 'tilpasse' systemet til familien og barnet med fleksible løsninger eller anderledes forslag, der går på tværs af det almene.

- **Den unikke funktion, som uu-vejlederen har – giv den plads og anerkendelse.** Styrk evt uu-vejledernes særlige muligheder for fleksible og håndholdte løsninger ved at dele og systematisere ideer og erfaringer uu-vejlederne imellem. Den faglige ekspertise kan fx styrkes ved kendskab til lokalsamfund og lokale netværk.

Fokus, synlighed og tilgængelighed

Der skal mere fokus på uu-vejlederen. Ifølge forældrene kender mange ikke funktionen, hverken de unge eller forældre. *"Og når man har fået færtten af hende, kan man ikke få fat i hende, hun har ikke nogen kontortid og man ved ikke, hvor hun er."* *"Hun skal meget mere ind i centrum – i infoforløbet skal der gøres opmærksom på hvor vigtig en person uu-vejlederen er, og hvad hun kan hjælpe med. Og hvor man kan fange hende hvornår."*

- **Vis uu-vejledningen frem.** Introducer funktionen så tidligt som muligt i skoleforløbet og gør den personlig. Vejlederen skal primært være elevernes, og hernæst forældrenes.

- **Tydelighed om funktion.** Det skal være tydeligt, hvordan vejlederen adskiller sig fra fx en lærer. Vejlederen er en man kan besøge, som i højere grad har tid til den personlige støtte, læreren ikke har. Det er et sted hvor man kan få hjælp, og hvor man ikke vurderes.
- Det ønskes at der er en **uu-vejleder fast på hver skole, med faste kontortider.** *"Lige nu er hun der, 'når der er arbejde'. Det er for laizzes-faire. Man vil gerne have noget struktur."*
- Det ønskes at uu-vejlederen er mere **ude i klasserne og synlig**, fra et tidligt tidspunkt, så folk ved hvem han/hun er og så han/hun indgår mere i det samlede billede – og at der også er et tydeligt samarbejde med lærerne.

Samarbejde med 'fastlandet' – lærerne og dagligdagen

"Uu-vejlederen er en ø uden forbindelse til fastlandet," mener en forælder. Som nævnt kan det ses som positivt, at uu-vejlederen ikke betragtes som en del af selve skolesystemet, men som en, der kan hjælpe med at oversætte det og hjælpe med tilpasningen.

Men nogle forældre mener også, at uu-vejlederen og læreren skal samarbejde. *"Vores lærer kan ikke rigtig forklare det med uddannelsesparathed,"* siger en forælder og mener, at der også skal fokus på, hvad lærerne kan og ved i forbindelse med uddannelsesparathed.

- **Lærerne skal inddrages i 'uu-pakken'.** De skal klædes på med relevant information om hvad der sker hvornår og kunne give denne information til forældrene.
- **Lærere og uu-vejledere skal samarbejde** – det kan fx være at støtte elever, der har brug for faglig sparring fra lærere i de fag, hvor der skal sættes særlige mål for at nå uddannelsesparatheden.

Mulighed for 'alternativ' sparring og imødekommelse af utrygge forældre

Som nævnt mener forældrene, at uu-vejlederen primært skal være elevernes personlige hjælper. Men forældrene kan også have brug for en, man trygt kan henvende sig til udenom selve skolesystemet. Som også nævnt kan nogle forældre tøve med at henvende sig til skolen om oplevede problemer, fordi de er bange for at føle sig stemplet som dårlige forældre, og at det 'smitter af' på deres børn. Nogle er også bange for, at der underrettes til kommunen, hvis de stiller sig frem. *"Når man henvender sig til skolen, så møder man systemet. Somme tider kan man måske bare have brug for at møde et menneske, man kan snakke med om hvad man kan gøre. Uden at det skrives ned og bruges mod én senere hen."*

- **Tydeliggør tilbuddet til forældre om at henvende sig uformelt til uu-vejlederen,** evt anonymt og uden at der bliver skrevet en journal. Når og hvis der skrives, forklar da for forældrene, hvad det handler om og hvad det skal bruges til. Tydeliggør uu-vejlederens rolle og muligheder, herunder hhv tavshedspligt og underretningspligt.
- Der foreslås en **'voksentelefon'** (som en form for 'minipendant' til børnetelefonen) – en linje man kan ringe anonymt til og dele de bekymringer, man kan have som forælder, og hvor man kan få gode råd til, hvordan man bedst hjælper og støtter sit barn.

OPSAMLING OG FORSLAG

Rapportens pointer er highlightet undervejs, og siderne kan således let skimmes for markeringer. Afslutningsvis gives derfor kun en ganske kort opsamling, og derefter evaluators anbefalinger til det videre arbejde. Opsamlingen og de efterfølgende forslag er – i modsætning til den øvrige rapport – baseret på mine faglige vurderinger, der kan anvendes eller ej, som ønsket.

En ganske kort opsamling

Alle forældrene i undersøgelsen ønsker at støtte op om deres børn, så meget de kan. De forældre, der er i projektets målgruppe; fx de som ikke plejer at se sig selv som brugbare aktører på deres børns arenaer, vil gerne deltage, hvis det kan give mening. De vil gerne have en hånd og være med, hvis de bliver inviteret på en måde, så de tør.

Informationen og håndsrækningen skal være tydelig, og gentagen. Ting skal siges og vises på mange forskellige måder og det skal altid undersøges, om modtagerne forstår budskaberne.

Uu-tilbuddet er 'skudt bredt og højt'. Det er forholdsvis akademisk og rækker ud mod de bedst fungerende familier. Det er uu-vejledernes vigtige arbejde at 1) oversætte tilbuddet og hvad der ligger af opgaver heri til hvermandsniveau, at 2) skabe nogle rammer og typer af arrangementer, der skaber trivsel i forældregrupperne og som også inddrager de forældre, der ofte undviger at deltage samt 3) at formidle tydeligt, at man kan få en håndsrækning, uden at ens åbenhed kommer til at forfølge hverken familie eller børn. Der skal rækkes ud og kommes i møde, hvis også de utrygge skal nås.

Uu-vejlederne har foreløbig gjort et fantastisk stykke arbejde for nogle elever (og familier), der ellers måske ville have været i risiko for at falde ud af uddannelsessystemet. Der er et stort behov for den håndholdte indsats. Den er tidskrævende og fordrer et rummeligt og sparringsvenligt arbejdsmiljø for de uu-ere, der gør hvad de kan for at tænke 'ud af boksen' og proaktivt nå de familier, der ikke kommer af sig selv.

Forslag til arbejdsplan omkring rapporten

- 1: Implementering af de ønsker og ideer, der umiddelbart er tilgængelige og anvendelige.
- 2: Sortering, prioritering og afprøvning af de forskellige forslag, der anses for måske mulige.
- 3: Løbende og systematisk opsamling og refleksion over hvad der virker og skal fortsættes og udbygges, samt og hvad der skal laves om og tilpasses.
- 4: Udarbejdelse af arbejdsanvisninger/kataloger på baggrund af viden om og fra brugene, således at indsatsen systematiseres, konkretiseres og erfaringsdeles. Nedenfor følger en række forslag.

Ideer til arbejdsanvisninger/kataloger

Oversigt til skole, lærere og vejledere – og særligt til nyansatte på området

En liste over hhv gode og dårlige erfaringer og ideer, baseret på nærværende undersøgelse samt øvrige input. Hvad skal man huske at informere om og hvordan, hvad skal man undlade, hvordan sikrer man at flest mulige forældre deltager og får information, og så videre.

Listen kan produceres som en bearbejdning af nærværende undersøgelse, i samarbejde med uu-team og lærere, så den tilpasses realistiske mål og metoder.

Listen kan opdateres og udvides løbende, evt ved fortsat dialog med brugergruppen. Fx kunne man sørge for at evaluere løbende med stikprøver hos forældre i projektets målgruppe for at se, om man kommer tættere på målet med de nye tiltag.

Oversigt til forældreråd

En liste over 'best practices' og gode ideer til arrangementer, skabelse af inklusionskultur mv. Listen kan produceres som en bearbejdning af nærværende undersøgelse, fx i samarbejde med nogle forældrerådder og skolebestyrelser.

Denne liste kan også holdes 'levende' og opdateres ved løbende erfaringsudveksling, fx mellem skolerne og med relevante brugere.

Udarbejdelse af gode standarder for invitationer mv

Generelt kunne det være en god ide at inddrage forældre i forsøgene på at nå flere forældre – og elever - med invitationer til møder, arrangementer mv.

Der kan evt produceres nogle standard-typer for invitationer og indhold, og derudover kan angives en procedure for, hvordan man for hver eneste invitation eller dialog mellem skole og familie sørger for at have brugerblikket på. Det gælder især i forhold til forældre i projektets målgruppe, tosprogede forældre mv, der er i risiko for ikke at få eller forstå informationen.

Udarbejdelse af brugerorienteret intra-system mv

Gennemgang af intra og andre kommunikationsplatforme med fokus på forældrenes pointer og ideer og tilretning, så det bliver brugbart og meningsfyldt for flest mulige. Evt forsøg med oprettelse af standard for facebook-grupper eller andet som supplement til intra.

Gennemgang og bearbejdning foreslås foretaget i samarbejde med forskellige typer af brugere samt skoleledelse.

Brugerpanel og løbende, levende dialog

Systemer udvikler sig hele tiden, forældregrupper og klasser er altid forskellige, og en god dialog er altid tovejs. For løbende at monitorere på, om information, kommunikation, dialog og gensidig forståelse mellem skole og hjem fungerer optimalt, kunne man etablere små frivillige brugergrupper af forældre, der løbende melder tilbage på det, de oplever og forstår – fx ved et møde eller når de får en meddelelse fra skolen. Herved vil man få en rig mulighed for at komme behov i møde – og også for at kunne forklare, hvorfor man ikke kan opfylde alle behov.

Man kunne håndplukke en lille gruppe af forældre, der repræsenterer forskellige typer, og bede dem være 'hverdagens eksperter' på dialogen mellem skole og hjem. På sigt kan det være et par stykker i hver klasse, eller en repræsentativ gruppe på hver skole - eller blot en enkelt gruppe, som uu-teamet konsulterer. Gruppen kan mødes og give feed-back til skolen, eller man kan blot bede deltagerne om at melde tilbage med deres blik, hver gang der sendes information ud.

Bilag 1: Invitation til informationsmøde på Gåsetårnsskolen

DIT BARN'S DØR TIL FREMTIDEN

- ✚ Er du nysgerrig på hvilke muligheder dit barn har efter 9. klasse?
- ✚ Føler du dig klædt på til at støtte dit barn i sit kommende uddannelsesvalg?
- ✚ Hvilke uddannelsesmuligheder har dit barn?
- ✚ Hvad er uddannelsesparathed?
- ✚ Tror du dit barn er uddannelsesparat?
- ✚ Er det noget du gerne vil blive klogere på?

Så kom til vores arrangement for 7. klasses forældre i Vordingborg kommune.

Tirsdag den 23. maj fra 17.00- 19.45
I festsalen på Gåsetårnsskolen,
Chr. Richardtsvej 33 i Vordingborg.

Sognepræst Jeanette Capion vil åbne aftenen, med at fortælle om det at træffe valg og sætte sig mål, og hvordan disse kan opnås på et kvalificeret grundlag.

Derefter vil der være tre workshops:

- ✚ Uddannelsessystemet, uddannelsesmuligheder, vejledningsværktøjer, hjemmeside samt ug.dk.
- ✚ Forældrerolle, vejledningsaktiviteter, karrierelæring og spørgsmål.
- ✚ Uddannelsesparathed og adgangskrav.

I løbet af aftenen vil ZBC stå for en let anretning hvor menuen vil være:

*Tapas og canapé buffet med
Røget laks med røræg og dild
Æg og rejer med kaviar og citron
Mini tre-kant sandwich
Sesam stegte kartofler på "stik"
Kalvefrikadeller
Seranoskinke bundet om Cantaloup melon
Fast ost med piement
Petit four*

Meld jer til her på intra seneste tirsdag d. 12. maj af hensyn til menuen.

Vi glæder os til at se jer.
De bedste hilsner
Ungdommens uddannelsesvejledningen i Vordingborg

Bilag 2: De tre parametre for uddannelsesparathedsvurderingen

Følgende tekst er hentet fra UVM's hjemmeside:

De tre parametre for uddannelsesparathedsvurderingen

Skolen skal vurdere elevens faglige, personlige og sociale forudsætninger for at begynde på og gennemføre en ungdomsuddannelse. Alle tre kriterier skal være opfyldt for at eleven kan vurderes uddannelsesparat.

- **Faglige forudsætninger**

I 8. klasse vurderes elever at være uddannelsesparate, når de har et gennemsnit på mindst 4 af standpunktskarakterer, der gives i folkeskolen.

I 9. og 10. klasse vurderes eleven i forhold til de ønskede uddannelser.

For elever, der ønsker en erhvervsuddannelse, skal gennemsnittet af standpunktskarakterer for hvert af fagene dansk og matematik være mindst 02.

For elever, der ønsker en gymnasial uddannelse, indgår elevens standpunkts- og prøvekarakterer i grundlaget for de faglige forudsætninger.

For skoler, der ikke giver standpunktskarakterer, afgør skolens leder, om elevens faglige niveau svarer til kriterierne ovenfor.

- **Personlige forudsætninger** vurderes inden for fem fokusområder: Selvstændighed, motivation, ansvarlighed, mødestabilitet og valgparathed.

- **Sociale forudsætninger** vurderes inden for tre fokusområder: Samarbejdsevne, respekt og tolerance.